

a

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca: sędzia Maria Antecka

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2023 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa z powództwa (...) spółka z o.o. z siedzibą w (...)

przeciwko (...)Towarzystwu (...)S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wągrowcu

z dnia 27 kwietnia 2022 r.

sygn. akt I C 882/20

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. w punkcie 2. zasądza dodatkowo od pozwanego na rzecz powoda 5707,60 zł (pięć tysięcy siedemset siedem złotych sześćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami
za opóźnienie od dnia 11 maja 2020 r. do dnia zapłaty a w pozostałym zakresie powództwo oddala;

2. w punkcie 3. kosztami postępowania obciąża powoda w 55,24%, a pozwanego
w 44,76% i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda 2,51 zł,

II. w pozostałym zakresie oddala apelację,

III. kosztami postępowania apelacyjnego obciąża powoda w 39,07%, a pozwanego
w 60,93% i z tego tytułu zasądza od pozwanego na rzecz powoda 501,39 zł.

Maria Antecka

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z 28 lutego 2023 r.

Sąd Rejonowy w Wągrowcu w sprawie z powództwa (...) spółka z o.o. z siedzibą w (...) (powództwo zostało wytoczone przez (...) sp.k. w (...) – przekształcenie podmiotowe powoda wyjaśniono w piśmie z 26 stycznia 2022 r.-k.165) przeciwko (...)Towarzystwu (...) S.A. z siedzibą

w W., o zapłatę 19766,10 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 11 maja 2020 r. do dnia zapłaty i 442 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 10 grudnia 2019 r. do dnia zapłaty, łącznie 20209 zł wyrokiem z 27 kwietnia 2022 r. (I C 882/20):

- w punkcie 1. zasądził od pozwanej (...) Towarzystwo (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz powoda (...) spółka z o.o. z siedzibą w (...) kwotę 3.337 zł 80 gr wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, poczynając od dnia 11.05.2020 r. do dnia zapłaty,

- w punkcie 2. w pozostałym zakresie powództwo oddalił,

- w punkcie 3. kosztami postępowania obciążył strony stosunkowo: powoda w 83,49%, pozwaną w 16,51% i zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2586 zł 49 gr wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie poczynając od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty.

Z powyższym rozstrzygnięciem - w części pkt. 2. co do kwoty 9.367,30 zł oraz w pkt. 3., nie zgodził się powód, wnosząc apelację, zarzucając zaskarżonemu orzeczeniu sprzeczność istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1. błędne ustalenia faktyczne na podstawie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. przez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny i bezzasadne pominięcie stanowiska biegłego sądowego wyrażonego w opinii, a dotyczącego rzeczywistego okresu likwidacji szkody, konieczności wykonania dodatkowych oględzin pojazdu, a także poprzez przyjęcie przez Sąd kompetencji do ustalenia okoliczności wymagających wiadomości specjalnych w zakresie technologii naprawy pojazdu mechanicznego, ustalonej praktyki likwidacyjnej szkód częściowych;

2. błędne ustalenia faktyczne na podstawie art. 229 k.p.c. poprzez pominięcie istotnych faktów przyznanych przez strony dotyczących zaksięgowania poszczególnych wpłat dokonanych przez pozwanego - uznanych na etapie likwidacji szkody i bezzasadne przyjęcie, że poczynione wpłaty można dowolnie zaliczyć, a strony nie złożyły żadnych oświadczeń w tym zakresie;

3. naruszenie prawa materialnego tj. art. 451 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię tego przepisu i bezzasadne przyjęcie, że wpłaty dokonane przez pozwanego na rzecz powoda można dowolnie pozaliczać na inne roszczenia powoda objęte pozwem, mimo że pozwany jednoznacznie wskazywał w decyzjach płatniczych jakie roszczenia i w jakim zakresie zaspakaja;

4. naruszenie prawa materialnego tj. art. 361 § 1 k.c. - poprzez błędną wykładnię powyższych przepisów i nieuzasadnione przyjęcie, że w ramach adekwatnego związku przyczynowego nie mieszczą się oględziny dodatkowe pojazdu oraz że wielokrotne zmiany decyzji wydanych przez pozwanego w toku likwidacji szkody nie wpływają na zakres odpowiedzialności pozwanego z tytułu okresu likwidacji szkody.

Mając powyższe na uwadze apelujący wniósł o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda łącznie kwoty 12.705.10 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi:

a. od kwoty 3.337.80 zł od dnia 11 maja 2020 r. do dnia zapłaty;

b. od kwoty 319,00 zł od dnia 10 grudnia 2019 r. do dnia zapłaty;

c. od kwoty 9.048.30 zł od dnia 11 maja 2020 r. do dnia zapłaty.

Nadto pozwany wniósł o zasądzenie kosztów postępowania przed sądem I Instancji, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, od pozwanego na rzecz powoda wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi wg art. 98 § 11 k.p.c. i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, od pozwanego na rzecz powoda wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi wg art. 98 § 11 k.p.c.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o oddalenie apelacji powoda w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia orzeczenia do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo uzasadniana.

Na wstępie Sąd Okręgowy zauważa, że niniejsza sprawa została rozpoznana w postępowaniu uproszczonym. Z tego też względu, zgodnie z art. 505¹³ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji, który nie przeprowadził postępowania dowodowego, sporządza uzasadnienie wyroku zawierające jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Oznacza to także, że nie istnieje potrzeba odnoszenia się do tych wszystkich zarzutów, które nie miały ostatecznie znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Na wysokość roszczenia dochodzonego przez powoda składały się na kwoty z tytułu holowania do serwisu (319 zł), przyjęcia do serwisu poza godzinami pracy (123 zł), z tytułu obsługi szkody (344,40 zł), wynajmu auta zastępczego (15055,20 zł), parkingu (4366,50 zł). Wysokość żądanych przez powoda kwot za najem auta zastępczego i parking wynikała z tego, że domagał się on wynagrodzenia na 149 dni najmu pojazdu zastępczego i za 142 dni przechowywania uszkodzonego pojazdu. Okres ten był konsekwencją tego, że konieczne były czterokrotne oględziny pojazdu, w ocenie powoda - z uwagi na błędne przygotowywanie kosztorysowe i oględzin przez likwidatora pozwanego. Tymczasem Sąd Rejonowy przyjął odpowiednio za zasadny okres 48 i 42 dni, wskazując że powód jako profesjonalista zajmujący się obsługą szkody powinien tak przygotować pojazd do pierwszych oględzin, żeby nie były potrzebne kolejne oględziny.

Tych kwestii dotyczy zarzut naruszenia prawa procesowego - art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. i dokonania błędnych ustaleń faktycznych, przez dokonanie oceny dowodów w sposób niewszechstronny i bezzasadne pominięcie stanowiska biegłego sądowego wyrażonego w opinii, a dotyczącego rzeczywistego okresu likwidacji szkody, konieczności wykonania dodatkowych oględzin pojazdu, a także poprzez przyjęcie przez sąd kompetencji do ustalenia okoliczności wymagających wiadomości specjalnych w zakresie technologii naprawy pojazdu mechanicznego, ustalonej praktyki likwidacyjnej szkód częściowych. Zarzut ten okazał uzasadniony, a w konsekwencji uzasadniony okazał się też zarzut naruszenia prawa materialnego – art.361§1 k.c.

Kwestia oględzin, także w kontekście ich zasadności, była przedmiotem postępowania dowodowego przed sądem rejonowym i opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej, budowy i eksploatacji pojazdów samochodowych, wyceny wartości rynkowej, oceny jakości i kalkulacji kosztów naprawy – A. S.. Biegły w opinii z 20 września 2021 r. przedstawił czas likwidacji szkody (co ma wpływ na okres najmu pojazdu zastępczego i parkowania pojazdu) w dwóch wersjach – na 104 dni oraz na 82 dni , a różnica wynikała z przyjęcia konieczności (lub jej braku) oczekiwania na weryfikację kalkulacji kosztów naprawy. Każda z wersji harmonogramu uwzględniała konieczność przeprowadzenia dodatkowych oględzin – w pierwszej wersji czterech (łącznie 5 oględzin), w drugiej wersji trzech (łącznie 4 oględziny). Zastrzeżenia pozwanego, co do konieczności wykonania więcej niż jednych oględzin zostały zgłoszone w piśmie z 19 października 2021 r. (w formie pytań do biegłego k.148-149) i biegły udzielił w tym wyjaśnień w opinii uzupełniającej (k.155). Jak trafnie zarzuca apelujący, Sąd Rejonowy nie podał z jakich względów nie uwzględnił opinii głównej, ani wyjaśnień biegłego z opinii uzupełniającej. Z wyjaśnień tych wynika jasno, że na skutek rozległych uszkodzeń pojazdu nie było praktycznie możliwe przy jednorazowych oględzinach ustalenie wszystkich elementów wymagających naprawy. Biegły wskazał, że teoretycznie byłoby to możliwe, natomiast przedstawił proces jak by to wyglądało oraz że łączyłoby się z dalszym demontażem, po każdym etapie oględzin i stwierdził, że pracownik pozwanego musiałby długo oczekiwać na kolejne etapy demontażu pojazdu, a taka praktyka nie jest stosowana (k.155). W tym kontekście całkowicie nieuprawnione jest stanowisko Sądu Rejonowego, że to powoda obciążała konieczność przeprowadzania kolejnych oględzin i że powinien pojazd tak przygotować do pierwszych oględzin, żeby nie było potrzeby przeprowadzania kolejnych.

W ocenie Sądu Okręgowego kwestia ustalenia uzasadnionego okresu naprawy, a w konsekwencji najmu pojazdu zastępczego i okresu parkowania pojazdu, mieści się w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych i skoro biegły wydał opinię, a opinia główna wraz z opinią uzupełniającą, w ocenie Sądu Okręgowego, nie budzą zastrzeżeń co do swojej fachowości, to rozstrzygnięcie sądu powinno polegać na wyborze pomiędzy wariantami naprawy zaproponowanymi przez biegłego.

Drugi z zarzutów apelacji - błędnych ustaleń faktycznych na podstawie art. 229 k.p.c. poprzez pominięcie istotnych faktów przyznanych przez strony dotyczących zaksięgowania poszczególnych wpłat dokonanych przez pozwanego - uznanych na etapie likwidacji szkody i bezzasadne przyjęcie, że poczynione wpłaty można dowolnie zaliczyć, a strony nie złożyły żadnych oświadczeń w tym zakresie wobec uznania przez Sąd Okręgowy zasadności pierwszego z zarzutów apelacji stracił proceduralne znaczenie. Podobnie należy ocenić zarzut naruszenia art.451§1 k.c.

Sąd Okręgowy, na podstawie opinii biegłego, uznał za uzasadniony i konieczny do przeprowadzenia naprawy uszkodzonego pojazdu okres 82 dni, a więc w wariantcie 2. opracowanym przez biegłego, przyjmując brak konieczności oczekiwania na weryfikację kalkulacji powoda przez pozwanego z uwagi na rozliczenie szkody w systemie kosztorysowym na postawie oceny pozwanego. Powyższe, w ocenie Sądu Okręgowego, właściwie uwzględnia obowiązek minimalizacji szkody.

Powyższe powoduje konieczność dokonania nowego rozliczenia.

W kwestii najmu pojazdu zastępczego:

Uzasadniony okres najmu odpowiada swą długością uzasadnionemu okresowi naprawy, a więc wynosi 82 dni. Stawka najmu przyjęta przez Sąd Rejonowy na kwotę 110 zł netto, czyli 135,30 zł brutto nie została zakwestionowana przez pozwanego, co daje łącznie kwotę 11094,6 zł, a przy uwzględnieniu kwoty 5104,50 zł wypłaconej przez pozwanego z tego tytułu, do zapłaty pozostaje jeszcze kwota 5990,10 zł. Zmieniając zaskarżony wyrok Sąd Okręgowy był zobligowany do uwzględnienia kwoty zasądzonej przez Sąd Rejonowy z tego tytułu. Jak wynika z uzasadnienia Sądu Rejonowego w kwocie zasądzonej w punkcie I. wyroku, z tytułu najmu pojazdu zawierała się kwota 1389,90 zł (kwota obliczona przez Sąd Rejonowy to 6494,4 zł minus 5104,5 zł z tytułu wypłaty dokonanej przez pozwanego w postępowaniu likwidacyjnym=1389,9 zł). Po odjęciu od kwoty 5990,10 zł (kwota obliczona przez Sąd Okręgowy) kwoty 1389,9 zł (kwota zasądzona przez Sąd Rejonowy) do zapłaty pozostaje jeszcze 4600,2 zł z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

W kwestii parkingu:

Zgodnie z przyjętą wersją opinii biegłego od 82 dni uzasadnionej naprawy należy odjąć czas ostatniego etapu naprawy czyli 4 dni, co daje 78 dni parkowania. Niekwestionowany koszt za dzień parkowania to 25 zł netto, czyli 30,75zł brutto, co łącznie stanowi kwotę 2398,50 zł.

Jak wynika z uzasadnienia Sądu Rejonowego w kwocie zasądzonej w punkcie I. wyroku z tytułu parkowania zawierała się kwota 1291,50 zł Po odjęciu od kwoty 2398,5zł (kwota obliczona przez Sąd Okręgowy) kwoty 1291,50 zł (kwota zasądzona przez Sąd Rejonowy) do zapłaty pozostaje jeszcze 1107 zł.

W kwestii holowania

Apelacja okazała się nieuzasadniona. Łącznie powód dochodził z tego tytułu 628 zł, z czego 309 zł pozwany uścił w postępowaniu likwidacyjnym. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku w zasądzonej w punkcie 1. zaskarżonego wyroku kwocie mieści się żądana w pozwie kwota za holowania.

W kwestii obsługi szkody:

Apelacja okazała się uzasadniona co do kwoty 0,40 zł. Łącznie powód dochodził z tego tytułu 344,40 zł. Jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego wyroku w zasadzonej w punkcie 1. zaskarżonego wyroku kwocie mieści się kwota 344 zł z tytułu obsługi szkody. Czyli z tego tytułu pozostaje do zapłaty 0,40 zł.

W kwestii przyjęcia do serwisu poza godzinami pracy:

Brak zaskarżenia apelacją (co wynika ze str.3 apelacji – „zakres zaskarżenia apelacją”).

Wobec powyższego apelacja okazała się zasadna co do kwoty 5707,6zł ($4600,2+1107+0,4=5707,6$), którą Sąd Okręgowy zasądził dodatkowo od pozwanego na rzecz powoda w punkcie I.1. wyroku, oddalając żądanie pozwu w pozostałym zakresie. Odsetki ustawowe za opóźnienie od tej kwoty zostały zasądzone, tak jak uczynił to Sąd Rejonowy (co nie zostało zakwestionowane), zgodnie z żądaniem apelacji (a wcześniej pozwu) od dnia 11 maja 2020 r. do dnia zapłaty. Odsetki od wcześniejszej daty tj. od 10 grudnia 2019 r. zostały zgłoszone w apelacji tylko w odniesieniu do kwoty 319 zł z tytułu holowania, przy czym roszczenie to było niezasadne, albowiem, jak już wyżej wskazano, Sąd Rejonowy kwotę tę uwzględnił w zakazonym wyroku, a odrębnego zaskarżenia w zakresie odsetek powód nie poczynił. Konsekwencją wskazanej zmiany zaskarżonego wyroku jest zmiana w punkcie I.2. rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Powód wygrał postępowanie pierwszoinstancyjne w 44,76 % ($3337,8\text{ zł} + 5707,6 = 9045,4 : 20209 = 44,76$) co powoduje, że na podstawie art.100 k.p.c., po stosunkowym rozdzieleniu kosztów, winien ponieść 55,24 % kosztów procesu, a pozwany 44,76 %. Szczegółowe rozliczenie kosztów procesu przedstawia się następująco:

- koszty zastępstwa procesowego po 3617 zł powód i pozwany
 - opłata od pozwu-1010zł+1 zł – powód,
 - biegły zaliczki – 800 zł powód, 800 zł pozwany,
 - biegły rachunek -1075,34 zł –k.131-postanowienie k.134 oraz 278,79 zł- k.159. Notatka na okładce - z obu zaliczek wypłacano po równo. Zostało z zaliczki powoda 122.93 zł. Zostało z zaliczki pozwanego 122,94 zł. Na biegłego wydano łącznie 1354,12 zł,
 - łącznie wydatki stron 9599,12 zł ($3617 \times 2 + 1011 + 1354,12$),
 - pozwany $9599,12 \times 44,76\% = 4296,57$ zł . Pozwany uiszczył dotąd koszty procesu w wysokości: $3617\text{zł} + 677,06\text{zł} = 4294,06\text{zł}$, wobec czego pozostaje do uiszczenia na rzecz powoda 2,51 zł.
- W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie I.2, zasądzając od pozwanego na rzecz powoda 2,51 zł.

Rozstrzygnięcie zawarte w wyroku Sądu Okręgowego w punktach I.1. i I.2. zostało oparte na podstawie art.386§1 k.p.c.

W pozostałym zakresie na podstawie art.385 k.p.c. apelacja, jako niezasadna, została oddalona. (punkt II. wyroku)

W kwestii rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego to Sąd Okręgowy dokonał stosunkowego ich rozdzielenia na podstawie art.100 k.p.c. Apelujący powód wygrał to postępowanie w 60,93% ($5707,6:9368$), a więc ponosi jego koszty w 39,07%. Podstawą rozstrzygnięcia w tym zakresie były następujące obliczenia:

- koszty zastępstwa procesowego po 900 zł powód i pozwany,
- opłata od apealcji-500 zł– powód,
- koszty apelacyjne obu stron 2300 zł,
- koszty powoda $2300 \times 39,07\% = 898,61 - (900 + 500) = 501,39$ zł do zwrotu przez pozwanego na rzecz powoda.

W związku z powyższym orzeczono jak w punkcie III. wyroku, zasądzając od pozwanego na rzecz powoda 501,39 zł.

Maria Antecka